

NAŠ

DOM

LIST

SLOV.

1
9
3
5

A
L
A
D
I
C
E

»Naš Dom« izhaja vsakega 10. v mesecu. Rokopise in vse, kar spada v uredniški del lista, je čimpreje po izitju prejšnje številke poslati na urednikov naslov: Dr. Meško Josip, Maribor, Magdalenski trg 3.

»Naš Dom« se naroča pri upravi »Našega Doma«, Maribor, Koroška cesta 5 in stane samo 12 dinarjev letno.

Kjer želite objavo slik, fantovskih skupin, pošljite Din 40 — kot odškodnino za napravo kličerja na naslov uprave.

Zaupniki in agitatorji »Našega Doma«! Delo in propaganda za naše glasilo naj se neprekinjeno in nezmanjšano nadaljuje. Vedite, da vsaka stotina novih naročnikov lahko pripomore do večjega obsega »Našega Doma«.

□ TEM IN ONEM

Oboroževanje. Vse države na svetu potrošijo letno za oboroževanje 450 milijard dinarjev. Oborožujejo se vse, tudi sovjetska Rusija, ki že dolga leta laže ljudem o raju na zemlji. Te milijarde so dokaz, da še vedno kraljuje na razvalinah ljubezni do bližnjega sovraštvo. Zato je boj katolicizma proti komunizmu boj ljubezni proti sovraštvu.

Mehika. Verno ljudstvo v Mehiki še vedno nima miru. V zgodovini bodo zapisani dogodki v Mehiki kot obsodba brezverstva in kot krasno izpričevalo vztrajnosti katoličanov in njihove vere. Da ne postanemo krivi tudi mi »zarote molka«, kakor pravi papež Pij XI., se združimo v križarsko vojsko molitve in pokore za Mehiko.

Zvest Božu — zvest domovini, Špan-

ski minister Kasanuova je iz kraja Perena doma, kjer je velika Marijina božja pot. To leto je ta minister poromal v Pereno in je tam v navzočnosti več tisoč romarjev položil pred Marijino podobo dragoceno palico, ki je na Španskem znak oblasti. Prosil je ob tej priliki tudi blagoslova za delo v korist domovine. Samo takšni ji bodo koristili.

Dijaštvo. Važno vlogo ima v narodu izobraženstvo. Slovenci rabimo izobražencev, ki bodo dobri katoliki. Drugi so za narod breme in škoda. Naše visokošolsko katoliško dijaštvo ima svoj list, lep in globok, z naslovom »Straža v viharju«. Dal Bog, da bi pod njegovim vodstvom vzrastla mladina, ki bo znala negovati in braniti, kar je slovenskega in katoliškega.

POUKU in RAZVEDRILU

Računska uganka.
(Al. Križan; 25 točk.)

Oče je imel nekaj tisočakov v gotovini. Ta denar bi rad razdelil med svojih osem sinov, tako, da bi dobil vsak enako. To pa starejšim sinovom ni bilo po volji. Pametni oče si je pomagal tako: Najmlajšemu da 1000 Din in od ostalega deveti del. Drugemu 2000 Din in zopet deveti del od ostalega. Tako da vsakemu po 1000 Din več in od ostanka deveti del. Najstarejšemu je dal ves ostanek, in ta je znašal ravno 8000 Din. Koliko je bilo treba razdeliti in koliko je vsak dobil?

Palme.
(J. Šešerko; 20 točk.)

Nadaljevanje na 3. strani ovitka.

Na novo delo!

Katoliška prosveta je zopet obnovljena. Kot odrešilni klic gre zopet po deželi: Na novo delo! Njiva našega narodnega življenja kliče oračev. Bohoti se osat in plevel. Zasejal ga je hudoben človek v času, ko so nam bile vezane roke. S krepko roko in odločno voljo se vrzimo na delo. Očistimo našo slovensko vas vsega, kar nam ni v čast. Bodimo zopet sejavci katoliške prosvete. Preorjimo njivo naše prosvete na novo. Ne plitvo, globoko zastavimo svoj plug. V razorane brazde pa položimo skrbno izbrano, kleno seme katoliških resnic. Krek je svoje dni učil: »Sejmo, sejmo semena vere v križ rešilni, z Golgotskega slemena, da se svet ozdravi!« Ne mislimo, da bomo svojemu poslanstvu zadostili, če bi gojili samo umsko izobrazbo. Vkljub vsestranski umski kulturi in napredku se opaža porast zločinov. Marsikaj je v našem vsakdanjem življenju, ki bije v obraz pravi, resnični kulturi. Prava kultura je plod duhovne kulture in prav te nam manjka. Plitev in površen je sodobni človek v svojem mišljenju. Plitvost razodeva njegova beseda in delo. Naša glavna naloga v prosvetnem delu naj bo, oplemenititi in požlahtniti srce človeka. Srčna kultura, to bodi glavna naloga prosvetnega dela obnovljenih prosvetnih društev. V znamenju duhovne poglobitve, v smeri požlahtnitve mladih src, se naj vrši vse delo na sestankih in predavanjih, na odrih in sportnih igriščih. Vse v cilju: Vzgoja človeka v luči večnostnih načel! Vse v cilju: Povsod Boga!

Na globoko! Črpajmo iz globin krščanstva. Zaklade katolištva združimo z zakladi prosvete. Verska ideja, verska poglobitev članstva naj gre v bodoče vzporedno s prosveto. Ni prosvete brez verske misli! Človek, ki ne bo črpal moči iz globin krščanstva, iz molitve, sv. maše in zakramentov, bo vkljub prosveti lutka na pozorišču življenja. Vrtinčil ga bo vihar življenja in ga končno zmlal v brezpomembnost. Vzdržal bo samo oni, ki zna združiti oboje: versko življenje s prosvetnim udejstvovanjem.

Katoliška prosvetna društva, fantovski in dekliški odseki prosvetnih društev naj bodo izhodišče odločnih in zavednih katoličanov, stebrov pravnosti in poštenja. Javnost pričakuje mnogo od poživljenega prosvetnega dela. Cvet naše katoliške prosvete in jedro pa bodi mladina. To zajamimo in jo uvrstimo v vrste katoliških borcev. Mladini vcepimo v naših organizacijah duha katoliške odločnosti in

borbenosti, usmerimo mlade sile k delu za Boga in narod! Kakor veletok dere reka nenravnosti in raznih zablod. Mladina se jim vdaja. Katoliška prosveta pa naj bo jez proti vsemu slabemu.

Na delo! Resnost časa zahteva resno delo! Fantje slovenski in dekleta! Uprimo oči v bodočnost, ki mora biti naša. Vtisnimo tej dobi pečat svojega hotenja, prekvasimo miselnost naših dni z idejo, ki je velika in lepa: Bog in slovenska domovina! Zavihajmo rokave in delajmo, delajmo z razumevanjem in požrtvovalnostjo. Ne plašimo se boja, ne žrtev. Gregorčič pravi: »Ne plaši se boja, ne plaši se znoja, saj moško dejanje krepča moža!« Naj velja za nas, mladci katoliški: V okvirju obnovljenih prosvetnih društev in fantovskih ter dekliških odsekov »domu gradimo slavo in čast! M. —ko.

Prosveta ni nič drugega kakor hotenje priti čim bližje resnice, postati po njej zvest čuvar narodovih svetinj, navad in pravic. Prosveta je naša duševna potreba in naša dolžnost.

Vaško občestvo.

8. Domača občina.

Z domovinskim krajem je ozko zvezana domača občina. Življenje v vasi in sosesčini raste prosto brez natančne organizacije po tisočletnih izročilih. Domovinska občina pa je organizirana. Občinsko življenje intenzivno prepleta in prerašča ljudsko življenje ter mu daje z občinskimi zakoni posebno organizacijo. Tudi to plat življenja mora fant podrobno poznati. Saj je tudi kmečka občina bistveni del kmečkega občestva, v njej žubore mogočni viri kmečke npravne in socialne kulture.

Kmečka občina nujno izpopolnjuje kmečki dom. Pameten kmet ne more sam zgraditi potrebnih cest in mostov, šole za otroke in oskrbnišnice za reveže. Tudi ne služijo ti zavodi samo njemu, ampak celi vaški srenji. Prav zato, da jih skupno ureja in upravlja vsa vas v posebni organizaciji, občini.

Občina ima dvojni delokrog: samostojni in prenešeni. V samostojni delokrog spadajo policija, občinske ceste, zdravstvo, uboštvo in stavbeno redarstvo. V prenešeni delokrog pa sodelovanje z državnimi oblastmi v določenih opravilih.

Vsako leto se mora smotrno sestaviti proračun, za katerega se pobirajo občinske doklade.

Občini načelujejo župan in občinski odborniki. Od dobrega župana in občinskih odbornikov je odvisno občinsko gospodarstvo, kakor je kmečki dom tudi odvisen od dobrega kmečkega gospodarja.

Če volijo občani župana in občinske odbornike, ne smejo izbirati največjega demagoga ali nergača za župana. Najboljši župani so navadno tisti, ki znajo na svojem kmečkem domu najboljše gospodariti. To so tihe duše, ki malo govorijo, pa veliko žrtvujejo. Če pa

občani izvolijo najboljše »gobezdače« za občinske gospodarje, bodo imeli dobre govornike, a slabe gospodarje.

Pravega župana mora prešinjati kakor dobrega gospodarja živo veselje do občinskega dela. Kakor gospodar vneto obdeluje njive, travnike, se iskreno raduje lepe živine in čednih gospodarskih poslopij, tako mora navdajati tudi dobrega župana veselje ob lepih občinskih cestah, trdnih mostovih, čvrstih brveh, lepem rotovžu in občinski seji. Komur ne gori v srcu ogenj navdušenja za občinske ustanove, ni sposoben za župana. Fante je treba na to realno usposobljenost županov še posebej opozoriti. Nikakor ne smejo nasedati nestrpnim nergačem in političnim agitatorjem v tako važni zadevi, kakor je gospodarstvo v domači občini.

To so posebne naloge, za katere mora vzgojiti kmetijsko nadaljevalna šola mlad kmečki naraščaj. Poleg teh posebnih nalog ima še splošne naloge.

Učitelj mora pojasnjevati fantom častitljivost domače občinske skupnosti, vaških, trških in mestnih ustanov, cerkev in kapelic, občinske lipe in društvenih domov, bolnišnic in sirotišnic, ki so jih postavili predniki z mnogimi žrtvami. Vzbujati jim mora veselje, da ima občina široke bele ceste, dobre mostove in brvi. Zavedati se morajo, da so vse te naprave delo težkih žuljev. Zato naj jih vadi učitelj, da vse tiste spoštujejo, ki so sodelovali pri teh napravah. Pripoveduje jim životopis njihov in zgodovino postanka dobrodelnih in javnih občinskih naprav. Učitelj sam mora dobro poznati zgodovino občine, kjer deluje, da zbere skupaj vzgojni material za gojitev občinskega čuta. Ako imajo ti vodilni možje že kake spomenike, bo tem laže opozarjal fante na domače vrle može. Vodil jih bo osebno v rotovž, v javne naprave in jim na licu mesta razlagal njihov postanek, namen in zgodovino (občinski grb). Tako bo mladi rod rasel v občinsko skupnost očetov.

Tudi vzgojitelj bo skušal že v mladih srcih vzbuditi smisel za čast domovinske občine. Z vsemi silami naj delajo že zdaj kot fantje, pozneje pa kot gospodarji na to, da bo občina prospevala in da bodo vsi tujci hvalili in spoštovali njeno delo. Lepi rotovž, veličastna stavba šole, bolnišnica, prosvetni dom, cerkev razodevlje vsem na zunaj, da vlada tu mogočen skupnostni duh dobrih občinarjev. Opozarjati mora fante, da s tem najbolj koristijo že sedaj časti domovinske občine, če se pridno učijo, se na cesti lepo vedejo in pozdravljajo. Tudi jih naj vadi, da sočuvstvujejo z nesrečo, ki doleti občinarje ob požaru, povodnji itd. Ako se kdo slabo vede v domači občini, če se vršijo umori, pretepi, ropi ali drugi zločini, je to sramota za vse. Zato naj vsi drug na drugega pazijo, da se lepo obnašajo.

Ako se bo fant zanimal za prospeh domovinske občine in za sodelovanje v njej, mu ne bo težko razširiti to zanimanje na širši krog oblasti in države. Primerjal bo upravo občine (župan, svetovalci, občinarji itd.) z državo (kralj, ministri, državljani itd.) in spoznal bo važnost dobre države, pomen pobiranja davkov za državne naprave (na podlagi pobiranja davkov za občinske ustanove, ki jih imajo vedno pred očmi) itd.

Dr. X.

Roža duhovna.

Po samostanskem vrtu se sprehaja v jutranjem hladu mlad pater Mariofil. V cerkvi je bil. Pri Marijinem oltarju je daroval najsvetejšo daritev. Daroval jo je, tako poln ljubezni, za svoje varovance dijake, člane Marijine kongregacije. Po sveti maši pa je še celo uro v spovednici delil tolažbo in olajšanje — greha utrujenim dušam. In zdaj, sam oddiha potreben, gre tja med svoje ljubljenske — cvetlice. V svežem zraku se hoče navžiti njihovega sladkega vonja.

Naenkrat mu zastane oko ob vrtnem zidu. Čudovita, a ljubka igra narave obrne nase vso njegovo pozornost. Na gredi ob zidu je bila zrasla lepa gartroža ovijalka. Spomladi že je bila razvila svoj škrlatni cvet in čim bolj se je bližalo poletje, tem bujnejše so se nastavljali rožni cvetovi v svoji žarni lepoti.

Pognala pa je na gredi trdo ob gartroži tudi bela lilija. V svojem naglem bohotnem razvoju je prodrla skozi rdeče rožne cvetove in nad njimi odprla svojo brezmadežno krono. Pod njo pa so se ovili krog njenega debela rdeči cvetovi gartrože. Kakor v sestriškem objemu klijeta in dehtita obe nežni cvetki soncu nasproti. Pater Mariofil gleda in strmi. Ne more si kaj, da ne bi utrgal rožni cvet. In čudno! Rožni cvet se je navzel dišave lilije, dehti enako prijetno kot beločista lilija.

Sam ne ve pater Mariofil, kako da so se mu vse misli strnile in dvignile k Mariji. Sam ne ve, kako da mu je nehote privrela iz srca molitev: »O Marija, bodi ti moja lilija, o Marija, naj bom jaz tvoja gartroža, naj bom deležen tvoje vonjave, tvoje lepote!«

Fantje! Morda se vam zdi ta slika preveč čuvstvena, prenežna, ki sicer ne ugaja čvrsti fantovski naravi? Toda, fantje, priznajte: ta slika je — lepa!

O, da bi se tudi vi z vso svojo notranjostjo, z vso dušo, z vsem srcem v iskreno ljubečem zaupanju oklenili nebeške lilije — Marije! Kako srečni boste, če boste deležni Njene vonjave, Njene lepote!

»Vsa lepa si, prijateljica moja, in ni ga madeža na tebi!« Tako pozdravlja sv. Cerkev Marijo.

Fantje! Ni treba, da dosežete na svoji duši isto brezmadežno lepoto, kot jo je dosegla Marija, a tako visoko se lahko pospnete v kreposti, v pobožnosti, v plemenitosti, v resnicoljubnosti, v ljubezni, v brezgrešnosti, da bo nebeški Bog ob smrtni uri vam lahko zaklical: »Blagor tebi, zvesti in dobri služabnik... pojdi v veselje svojega Gospoda!«

Glejte rožo ovijalko! Sama ne more stati. Če nima opore, pade na črno zemljo, se umaže in morda celo umre. Toda ob deblu lilije se dviga, raste, se navzema njenega duha in z njo vred uživa sončni svit, sončno gorkoto ter se veseli belega dne.

Fantje! Sami na sebi, kaj ste in kaj zmorete? Slabotni ste, ki kaj kmalu lahko padete v nizkotne razvade in slabosti, čestokrat tako globoko, da vas lahko zajame dušna smrt. Ob češčenju Marijinem pa, ob iskreni ljubezni do Nje vam bo Ona, lilija nebeška, postala trdna opora, na katero se naslonite in tako, Njen zgled

posnemajoč, tudi vi bijete boj zoper kačo, zoper greh ter postanete deležni Njene vonjave, Njene lepote.

In ta lepota, kaj je? Nič drugega ni, kot ona stanovitnost v dobrem, ki vas razodeva kot zveste kristjane, kateri se greha izogibljejo, v popolnosti in kreposti napredujejo in tako uživajo svit večnega sonca Kristusa — Njegovo milost, uživajo pa tudi gorkoto večnega sonca Kristusa — Njegovo ljubezen ter se tako veselijo božje naklonjenosti.

Fantje! Kako radi pač molite k Materi božji, kadar imate kako posebno željo ali težnjo na srcu. O, molite tudi sicer! Molite, kličite mnogokrat, kličite vsako jutro, pa tudi večkrat na dan: »O Marija, bodi ti moja lilija, naj bom jaz Tvoja gartroža, da bom enkrat vekomaj deležen Tvoje lepote!«
Župnik —1.

Otroci vasi.

Dolgo se je vlekla pot. Nebo je bilo temno, nobene zvezde ni bilo videti. Bela cesta, polna prahu, se je vila med njivami, ki so jih fantje in dekleta bolj slutili kot pa videli. Tričetrt ure so hodili, ko so se slednjič ustavili pred skupino velikih poslopij. Številna okna na največjem posloppju so bila razsvetljena, pa tudi iz drugih je prihajala tu in tam svetloba.

Toni in Lajoš sta krenila proti koncu dolgega in nizkega poslopja, bil je to konjski hlev, in peljala fante in dekleta v velik prostor, nastlan s slamo. »Tu boste prenočevali, pazite na slamo in ne kadite v stanovanju. Jutri vam povem vse potrebno, potem pa gremo na delo. Lahko noč!« Tako je rekel gospod Lajoš in odšel s Tonijem, ki je potegnil s seboj tudi Tinko. Hotela se mu je braniti in iti k ostalim, toda Toni jo je potolažil z besedami: »Ne boj se vendar, spala boš na postelji, v sobi hčerke gospoda Lajoša, Margite. Dobro dekle je; boš videla, da postaneta dobri prijateljici. Ona te že pričakuje, jaz sem njej in očetu že pisal, da naj pripravijo za tebe posteljo.«

Šli so v kuhinjo. Tam je za poznega gosta Tonija pripravljala večerjo žena oskrbnikova, njej pa je pomagala vitka deklica s črnimi očmi in črnimi lasmi, Margita. Pozdravili so se in sedli.

Takšna je bila prva noč na veliki ravnini, daleč od Dola.

VIII.

Stanko se je vrnil s sestro z romanja. Nekoliko utrujena, vendar vesela, sta korakala s postaje proti domači vasi. Spominke je imel Stanko v nahrbtniku, zraven kosa črnega kruha, ki jima je ostal. Za Tinko je kupil lepo vezan molitvenik in sliko Matere Tolažnice z lepim okvirom od školjk. Seveda pri tem ni pozabil domačih in bližnjih sosedov. Vsakemu je nekaj malega kupil.

Sonce je peklo z neznosno silo, tako, da je bila vsa vas kakor izumrla. Vse je iskalo sence in oddiha; kmalu po poldnevu je bilo.

Enega človeka sta zagledala Stanko in Rozika. Bil je to bajtar Strelec, slep na eno oko, ki je sedel v bukveni senci ob robu gozda. Poleg njega je ležala vreča moke in iz rogoza spletene naramnice zraven. Strelec je nosil v mlin zamenjat pšenico za moko. Ko je zagledal Stanka in Roziko, se je zdramil iz polspanja in vstal. Raztegnil je roke in se vzravnaval in močno zazelhal.

»Dober dan, Strelec, v tem času ni v taki vročini pač ne kaže nositi v mlin. Za to so jutra in večeri.« Tako je nagovoril Streleca Stanko. Toda Strelec je vsakemu vrnil. »Vidva nista nič bolj pametna od mene, ker se vozita z vlakom v najhujši vročini in hodita po romanjih, ko drugi delamo. Vama je lahko govoriti, ko lahko gresta po svetu kdaj hočeta in kam hočeta. Mislita, da smo bajtarji tudi sami svoji gospodje? — Čakajta, da gremo skupaj.« Tako je godrnjal Strelec in deval vrečo z moko zopet na hrbet.

Počasi so lezli po cesti. Strelec s svojim težkim bremenom, Stanko in Rozika zmučena od romanja. »Imaš kaj spominkov, Stanko, kakšno cigaro za me? Že cel teden nisem ničesar kadil. Delal sem pa več kot kdaj preje,« pravi Strelec. »Lepa reč to, da bi vam nosil z romanja cigare! Pravi romarji prinesejo samo rožne vence, podobice in takšne stvari, ne pa cigar. Vi pa sanjate samo o cigarah; na romanju še menda nikjer niste bili, ob nedeljah se v Dolu malokdaj prikažete. Slabo bo z vami.« Tako je Stanko dražil bolj v šali kot za res Streleca. — »Ali misliš, da jaz nisem kristjan, če ne romam po svetu? Imam komaj za obleko in za kruh. Vso zimo nisem imel poštenih čevljev, kako bom hodil k maši. Sicer bom že prestal brez cigare. Ti pa le nesi spominke, ki jih imaš, drugim; jaz itak imam rožni venec in molitvenik. Za Tinko imaš gotovo kaj lepega? Njej boš moral daleč nesti, če boš sploh prišel do nje.« Po teh besedah je Strelec nekam škodoželjno pogledal Stanka.

Stanko je gledal Streleca kakor da ne bi razumel, kaj misli. »Vidiš, Stanko, nekaj malega se je med tem spremenilo, ko si bil ti na romanju. Tisti Toni, zdi se mi, da si nista vidva prijatelja, je šel s Tinko, ali ona z njim, ne vem, kako je bolj prav povedano. Na sezonsko delo je šla. Pa ne bo delala, tako pravijo, bolj gospodično bo igrala.«

»A tako, kdaj je odšla?« je vprašal Stanko. — »Pred petimi dnevi so šli, saj nista bila sama s Tonijem. Pravili so mi pa, da so se peljali vsi drugi v živinskem vozu, Toni in Tinka pa v tretjem razredu. — Sicer pa moram iti. Z Bogom!« — Strelec je zavil s ceste na pešpot skozi gozd, proti svoji bajti na vrhu.

Stanko je brez besede korakal naprej po cesti. Glavo je imel sklonjeno, oči uprte v tla, usta stisnjena. Rozika ga ni upala ničesar vprašati. Do doma ni spregovoril besede. Tudi Rozika ne. Doma je našel Stanko na mizici v svoji sobi pismo. Spoznal je pisavo Tinkino. Iz tujine mu piše. Stlačil je pismo v žep in odšel iz hiše proti mlinu, da ga prečita v samotni. P.

Zaton.

Sonce zahaja
za daljno goro,
mrak že nastaja
znočilo se bo.

En kratek trenutek
in sonce se skrije —
En bridek občutek,
srce se razbije.

Kakor se hitro
sonce je skrilo,
z isto brzino
spuste me v gomilo.
Jäger J.

Čez šumno življenje.

Čez šumno življenje,
iz ceste široke,
prek polja in zelenih trat,
tja v tihi loč,
kjer se ne sliši vrvenje
in življenja ropot...

Tja sva šla,
a srce je zvalo nazaj
v življenja raj...

Čez šumno življenje,
čez ceste široke,
prek polja in zelenih trat
sva šla: jaz in pa moja mladost...
D. V.

S poti na kongres.

Daleč je iz Prlekije v Ljubljano: tri sto kilometrov sem in tje. A predaleč ni. Dež je malo ohladil neznosno vročino, tako, da je bilo še precej prijetno kolesariti. Cesta me vodi čez zeleno Dravsko polje, znano po svojih pogostih požarih. V Slovenski Bistrici sem pri sv. maši, ker je praznik, in potem vozim naprej skozi Konjice, Celje in po ravni, a za kolesarja radi enoličnosti nekoliko dolgočasni Savinjski dolini. Od Vranskega naprej se začne cesta počasi dvigati. Rajši imam ceste v hribih in se veselim, kakor Pavliha, pri vzponu užitka, ki ga bom imel pri vožnji navzdol. Vozim brezskrbno, saj mi je cesta s svojimi ovinki znana, ker sem jo že dostikrat prevozil. Še malo oddiha na Trojanah v vodi obcestnega potoka in naglo je šlo navzdol do Domžal, kjer so me pozdravili slavoloki in mlaji, ki so se vrstili v vsaki vasi do Ljubljane. Bili so postavljeni v pozdrav brezijski Materi božji ob prevozu z Brezij v Ljubljano.

Dohitevam in prehitevam cele skupine lepo okrašenih voz, zasedenih z deklet, možmi, ženami in fanti, ki se pojoč ozirajo proti cilju, proti Ljubljani. Vmes se zvija nebroj kolesarjev, avtov, motociklov...

Srečujem mnogo avtomobilov in voz s šolarji, vračajočimi se s kongresa. Vsi so dobro razporejeni: mahajo mi z robci in kličejo. Zamahnem z roko in že so mimo mene. Prizor se ponavlja do Ljubljane.

Končno na cilju! Ljubljana! Vsa je v zastavah, mlajih, zelenju. Pred Stadionom kakor na mravljišču. Policija in reditelji s težavo delajo red. Križarji in Klarice gredo na Stadion k litanijam. Na obeh straneh ceste poklekujejo gledalci. Pod baldahinom neso Boga.

Pred dvema tednoma sem bil v Ljubljani. Kolikva razlika od tedaj! In Stadion! V letu triindvajsetem smo se zbrali prvič v njem. Prvič so belordeče zavalovala v njem telesa naših fantov in deklet.

In potem spet v letu osemindvajsetem. Letos nas ni bilo. Kdaj pridemo spet?

V ospredju Stadiona se dviga belordeča tribuna. Na njej oltar z Layerjevo sliko Matere božje. Nepozaben je pogled zvečer, ko je vse razsvetljeno s tisoči žarnic. Reflektorji sipajo močno luč na tribuno in areno. Po ulicah korakajo možje in fantje z gorečimi bakljami v rokah. Stadion se polni. Kardinal dr. Hlond je navzoč pri polnočnici. Po maši skupno sv. obhajilo mož in fantov. Potem pesem: Povesod Boga!

Kaj takega še nisem videl. In popisati ne morem.

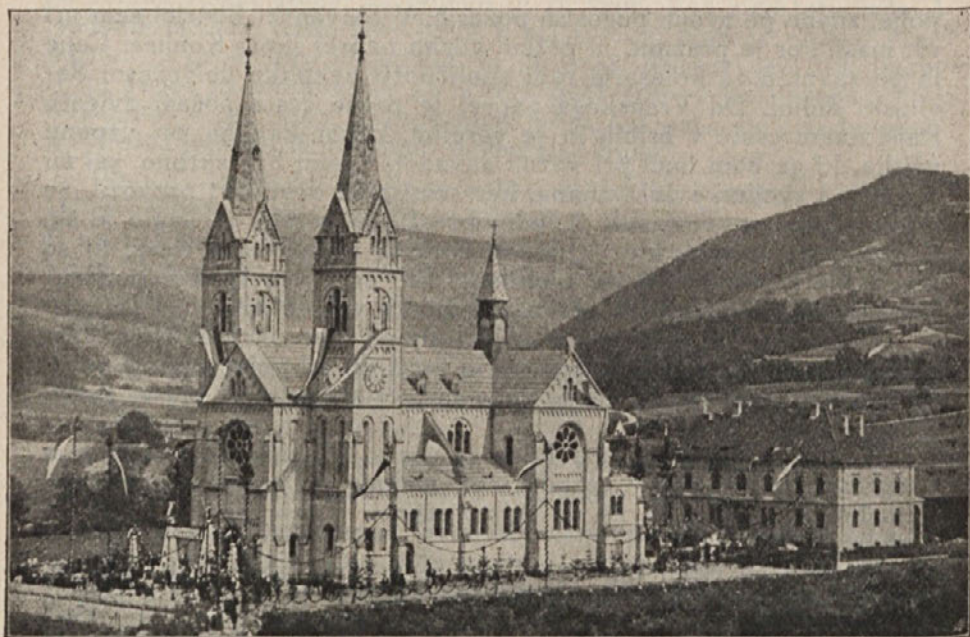
Ljubljana tone v morju žarnic. Na tribuni se smehlja Mati božja, gledajoč vdanost in zvestobo svojih sinov in hčera, in nad vsemi se boči jasno nebo, posejano z milijardami zvezdic. Vse se je v prijetni skladnosti zlilo v pozdrav Bogu v sv. Evharistiji. M. M.

Vzgajanje izbranih čet med vsemi stanoví človeške družbe je danes velika skrb duhovnikov in društvenih voditeljev. Ker ne morejo sami v vsa okolja, vidijo, da ji je treba v ta namen pridobiti gorečih kristjanov, apostolov, ki bi mogli kazati pot kreposti onim, ki te poti ne poznajo. — Tanquerey.

Spomeniki naše vere in naroda.

Rajhenburg. »Slovenski Lurd« mu pravijo. V lepem predelu Posavja leži, znamenit po samostanu oo. trapistov, znamenit po lepi baziliki Lurške Marije, ki je bila pozidana v letih 1908 do 1914. Danes Rajhenburg ni kakšen zakoten kraj, ampak slovenska romarska božja pot, ki je veliko obiskvana.

Nad 250 let stara cerkev s samostanom očetov frančiškanov leži v Savinjski dolini blizu ceste, ki pelje iz Maribora v Ljubljano. Prijeten kotiček je tam, kakor nalašč za tabore in romanja.

Naša mati.

Kakor se nedolžen otročiček skriva pod varno materno zavetje, slične prizore smo imeli priliko opazovati v letošnjih slavnostnih kongresnih dnevih. Prizori, ki so nepopisni, ko razmišljam ta veličastni triumf, ki ga je doživljala naša Mati božja z Brezij, ta mogočna zavetnica našega naroda. Saj bi bil kongres brez nje praznota, manjkalo bi tem valovitim in vernim množicam nekaj, kar bi bilo nenadomestljivo.

Saj Ona se je z Gospodom, svojim Sinom veselila, delila bridke in vesele ure, trpela z Njim strahovite muke in bila pa je tudi z Njim poveljučana, zakaj bi tedaj ne bila z Njim, ki je skrit v presveti Evharistiji, tudi poveljučana in pozdravljena od vsega naroda tudi na kongresu!...

Kakor mogočna Kraljica si se vozila v okrašenem in blestečem avtu po slovenski zemlji sredi Tvojih najljubših in najdražjih... Tvoja mladina Te je spremljala, mladina Te je pozdravljala, narod je klonil pred Tabo, ko si potovala skozi prijazne gorenjske trge in vasi, razlivala si svoj blagoslov po rodnem polju, ko se Ti je zlato klasje klanjalo v pozdrav... In tedaj se je oglasila vmes Tvoja pesem, zvonovi so Te pozdravljali in Ti peli svoj mogočen slavospev... naša očesa so se rosila, ko smo mogli zreti Tvoji milostni podobi v obraz...

In Tvoj prihod v Ljubljano! Kdo bi ga popisal! — Saj to je nemogoče! — Pero se mi ustavlja, ko pomislim, kako ljubeznivo Te je Tvoj narod sprejel v svojo sredo. — In zopet je bila mladina, ta naš up, tisti, ki je s ponosom šla pod Tvojim varstvom na Stadion! In tedaj si nam zakraljevala! Pod Tvojim varstvom je bil tedaj ves naš narod. Ponosna si zrla tja dol na nas, ki smo z upom zrli v Tvoj oltar! Tedaj smo šele spoznali, da si Ti naša prava Mati!

Po Tebi, o Marija, naša Mati z Brezij, smo prišli se poklonit in počastit Tvojega preljubega Sina. Saj tukaj je dosegel naš sivolasi vladika dr. A. B. Jeglič v molitvi svoj namen: »Po Mariji k Jezusu!«

Ko bi Te mogli, naša Kraljica, imeti vedno tako pred očmi — toda ti dnevi so nam bili prekratki! — vrnila si se zopet z istim sijajem tja v svoj dom, dasi nam je bilo težko... težko se ločiti od Tebe... Ti si odhajala od nas iz naše srede in naše oči so bile rosne, naša srca so se trgala... še en pogled iz Stadiona v Tvojo milostno podobo in ostala si nam v srcu in Ti si se vrnila zopet tja na Brezje v svoj oltar, kjer kraljuješ, kjer nam deliš svoje milosti in nas blagoslavljaš!

Vemo pa, da si blagoslavljala v Ljubljani Tvoj slovenski narod, kateri bo pod Tvojim varstvom srečen, blagoslavljala si Tvojo ljubo slovensko mladino, kateri bo s Tvojo pomočjo zasijala boljša in srečna bodočnost, a vsem pa si pustila spomin na srečne in lepe dni, katere bomo ohranili, dokler bomo živeli v zavesti, da je slovenski narod Tvoj in Ti naša Mati!

Bruton.

Dekle, kaj mi cvetje . . .

Dekle, kaj mi cvetje,
cvetje ni za me;
kaj mi tvoje petje,
poj le ti za se!

Saj sem rad sprejemal,
cvet iz tvojih rok;
rad sem bil poslušal,
tvojih pesmi zvok.

Zdaj pa v tvojem vrtu,
cvetje se suši;
vsa lepota pesmi,
v dalji se gubi . . .

M. M.

Spomin.

Na oknu slonela sem,
vso noč do davi —
korake mu štela sem,
ki so v daljavi . . .

Mimo cerkve je šinil strah —
stisnil srce,
jaz vztrepetala sem
tiho ihté . . .

Jože Thaler.

Žalost.

Bila na vasi pomlad je,
cvetje in smeh —
mamica pela slovenski
v tistih je dneh.

Več ni pomladi, ne rož —
majka molči,
skozi Podjuno in Rož
žalost hiti.

Jože Thaler.

DEKLIŠKA KATOLIŠKA AKCIJA

Duhovna obnova posameznika.

(Snov za predavanje.)

Katoliška akcija ima dve veliki nalogi: preroditi posameznika in pa usposobiti ga za apostolat. Čim bolj se bomo približali idealu prvega, tem več bo apostolske gorečnosti. Z zgledom, besedo in agitacijo bo samo oni lahko delal za razširjanje božjega kraljestva, njegove resnice in lepote, ki bo res cel kristjan. Samo takšen ima namreč v sebi posebno moč, posebno vztrajnost in vero v uspeh. Mlačneži niso za apostole, njihovo delo je potrata časa.

Velja za vse, tudi za dekleta. Tudi dekleta, ki hoče biti zelen list na drevesu Katoliške akcije, mora najprej obnoviti samo sebe. Na to premalo mislimo in se zato često vprašujemo, zakaj ni uspehov. Ni jih zato, ker nam je manjkalo vztrajnosti, vere v vzvišenost svojega poslanstva in čistega namena. Morda smo pri delu iskale samo sebe in svojo čast, morda nam je bilo vse samo za zabavo. Moramo pa z delom služiti Bogu in njegovi resnici.

Kaj torej storiti, da bomo same sebe duhovno obnovile? V čem je ta obnova? Duhovna obnova je v tem, da očistimo svoje duše napak in slabosti, grehov, in da jih utrdimo v dobrem. Ne bomo ob-

navljale svoje notranjosti iz knjig, iz časopisov, iz učenja vlog za igre, iz nastopov — to ne zadostuje. Treba je iskati nadnaravnih virov, tesno se nasloniti na Cerkev in njene milosti. Treba je dati vsemu nadnaravnemu prvo mesto, nadoblast. Dokler bo dekletu zabavišče več nego cerkev, petje več nego molitev, obleka, ki krije telo, več nego svatovsko oblačilo, ki o njem govori evangelij, roman in povest več nego molitvenik, ogrlica več nego rožni venec, gre njena pot navzdol, ne pa kvišku.

Obnova, dekleta, je delo, ki ni lahko. Zvezano je s trudom in napori, z odpovedjo in samozatajo. Obnova je neprestano klesanje na duši. Kakor kleše na neobdelanem kamnu kipar, če hoče narediti lep lik, tako mora delati tudi človek, tudi dekle. »Svoje telo tarem in ga v nič devam,« je zapisal apostol sv. Pavel. Tako se je obnavljal on in rastel vedno bolj v popolnost Kristusovega služabnika. Gotovo je sv. Pavel prav radi tega svojega dela na lastni duhovni obnovi postal tako velik v svojem apostolstvu, tako goreč za čast božjo, tako neustrašen v boju proti hudemu. Vsi oni veliki v katoliški Cerkvi, ki so za širjenje krščanske resnice in poštenosti veliko storili, so bili ljudje globoke vere, duhovno močni.

Vas, dekleta, ki boste stopile v vrste onih, ki hočejo zanesti krščansko ljubezen in resnico k onim, ki so jima tuji, vabi Katoliška akcija k duhovni obnovi. Ker nihče ne more sam iz sebe ničesar storiti, zato črpajte moči iz globokih virov žive vode, iz sv. Evharistije. To je glavno in najučinkovitejše sredstvo obnove. Ve boste veliko molile, hodile redno k sv. maši, udeleževale se procesij in drugih cerkvenih slovesnosti. Vse to bo v vas budilo in krepilo krščansko zavest in vam dajalo posebno moč duha. Toda presv. Evharistija je in ostane najgloblji vir moči in katoliške dejavnosti.

Obnova! Ni se treba te besede ustrašiti! Nobena ni tako slaba, da duhovne obnove ne bi mogla začeti. Nobenih nadčloveških sil ne bo treba, da se obnovite. Duhovna obnova ne bo zatirala vaše mladosti in vašega veselja, nasprotno, plemenitila jih bo in dvigala. Duhovno obnovljene ne boste samo sposobne delati v svojem okolišu in dajati lep zgled, ampak boste tudi znale varovati lepoto svoje duše in svoje mladosti.

Katoliška akcija, dekleta, vas vabi na delo, toda rabi vas duhovno obnovljene. Iz ljubezni do vas in do naroda, radi božje časti in sreče vaše in vaših bližnjih!

Tam doli.

Sestra, ko bi ti vedela, kako bolijo mehki poletni večeri na jugu!

Paleča vročina je ponehala, lahne večerne sape so se ujele med platane, ki pošumevajo ob Vardarju. V globoko se udirajočem prahu skače in kriči deca. Oživele so gosli in cimbale in pevačice, vzbudil se je večer na Balkanu, rodila se je južna noč, vsa polna strastnomehke, otožne melodije.

Tončka sloni na oknu visoke, moderne hiše. Zaneslo jo je sem doli življenje, k ji v domovini ni hotelo dati kruha in sreče. To trdo življenje, ki se igra z ljudmi kakor veter z jesenskimi listjem. Postavi te nekam v svet in ne vpraša več, kako jadraš. Živeti moraš! In zdaj je na tebi, da se boriš in — zmagaš! V zvezdnato makedonsko nebo se je zagledala Tončka. Cudovito je to južno nebo.

Zdi se ti, da je tisoč drobnih, svetlih lučic prijadralo čisto blizu k tebi, tako, da bi se bilo treba le še malo stegniti, pa bi jih z roko zagrabil. Tončka računa: Preko prestolice se razteza zopet sama ravnina, ravnina... A ko bi prišla še ti zdi, da je vekomaj ne bi prehodil. Preko te pokrajine kraljuje naša prestolica. Preko prestolice se razsteza zopet sama ruavnina, ravnina... A ko bi prišla še preko teh brezbrežnih ravnin, bi mi zadišala nasproti domača zemlja... Zemlja slovenska! Tiha pesem mojega življenja, v srce si se mi zarezala, v dušo si se mi potopila, ne izgubem te več iz nje! V bolečini ti pojem neslišne slavospeve, v trpljenju ti poklanjam solze in kri. Ko minejo leta, se vrnem. Takrat te bom ljubila za dva, ker bom tvojo ljubezen odslužila z bridkostjo hrepenenja in pričakovanja teh let.«

Pod oknom se podi tolpa ciganov, svira, svira in hripavo poje obrabljeno pesem o devojki in njenem junaku. Tončko pa tako čudno srce boli... Pokonci jo vržejo mehki glasovi ubranega fantovskega petja. Moj Bog, saj tako ne pojo Makedonci! Do okna in čez se razlije čudežen spev: »Polje, kdo bo tebe ljubil...« Slovenski vojaki so se zbrali ob Vardarju, da zapoje pesem v bolesti, zatajevanega hrepenenja po deželi tam prek... »Polje, polje, polje«, kriči in se trga iz fantov, »polje, polje, polje«, joče in vpije v dekletu.

»Hvala vam, bratje! Sobo ste mi nastlali z domačim cvetjem, zadišalo je v njej po naših brazdah in vinogradih in gozdovih in tratah, kos domovine mi je prinesla vaša pesem.«

Večer za večerom oživi mesto v ritmu južnih melodij, večer za večerom sloni dekle na oknu visoke hiše in čaka. Čaka, da bi se vrnilo k njej oznanjenje tiste noči, čaka, da bi se ji v pesmi vsaj za hip odprla domača zemlja...

Sestra, saj je čisto dobro, da ne veš, kako bolijo mehki večeri na južul
Julija Bračičeva.

Spoznaj samega sebe! Stari Grki so imeli izrek: »Spoznaj samega sebe!« Razumeli so ga menda tako, da je potrebno vsakemu človeku, da spozna svoje slabe navade in svoje napake in jih skuša odpraviti. To velja tudi za fanta. Kaj smo morda brez napak in slabosti? Imamo jih in ovirajo nas pri delu, kakor bolezen ovira človeka pri delu. Zmanjšujejo nam udarno moč in ovirajo naš idealizem. Vendar pa živimo kar tako naprej, ne da bi trli svoje telo in izklesali svoj značaj. Vidimo svet okrog sebe, napake drugih, sebe in svojih napak ne vidimo. Pa vendar govorimo, da je prvi pogoj za Katoliško akcijo obnovitev svoje lastne duše. Obnovitev je pa v tem, da odpravimo napake. Skrbimo torej, fantje, da bomo samega sebe spoznali in vse, kar v nas ni resnično in dobro, odpravili. Potem bomo sposobni za delo in žrtev, pa tudi

življenjskega veselja in ponosa bo več v nas. — Joško P.

Fantovski tabori. Škofijski fantovski odbor nas vabi, da to leto zopet prirejamo tabore za fante. Zdi se, da je še malo odziva. Mi fantje se moramo zavedati, da ni zadosti, govoriti samo v kakšni društveni dvorani, mi moramo pokazati svojo moč tudi na večjih izrazito fantovskih prireditvah! Šele potem bomo pritegnili v naš krog tudi druge. Fantovski odsek na kraju, ki je za tabor primeren, naj o tem misli in začne z delom. Saj menda ni takšna težava, spraviti skupaj fantovski tabor. Vem, da v fantovskih taborih še ni rešitve, vendar jih zelo cenim, ker vem, da dajo navdušenje in prepričanje, da nas nekaj je, in da nekaj pomenimo. Torej, ne spite tisti, ki imate sposobnosti za organiziranje! — Fant iz Prlekije.

Mnogi ljudje si pridobivajo pekel s tolikim trudom in naporom, da bi si s polovico tega lahko kupili nebesa. — Sv. Tomaž More.

DEKLE DEKLETU

Vsaki izmed nas! Vem, sestra moja, da so moje in tvoje življenjske steze trnjeve. Kdo naj nama da moč za nadaljevanje te poti, za nadaljni boj s težavami? Saj nas niti najbližji včasih nočejo razumeti. Kdo naj nam bo zvest v vseh trenutkih? Vse vemo, da prebiva tam v svetišču, v tihem tabernaklju, tam je On, ki nas resnično ljubi in ki je zvest. Tam naj bo rešitev slovenske mladine! Iščimo Ga in združujmo se z Njim in naša mladina bo kakor polje belih lilij! Samo v žaru tega Sonca bodo rastle in cvetele. Bodočnost bo lepša, naš narod bo vstajal vedno bolj, naša slovenska domovina bo bla-

goslovljena, ker jo bo vladala Ljubezen in Resnica. Koliko k temu dodaš s svojo pridnostjo, poštenostjo in ljubeznijo, sestra? — Micka Krumpak.

Ne pozabimo! Naših bratov onstran meje ne pozabimo. Naše meje niso samo tam, kjer stoje graničarji, ampak tam, kjer jih je začrtal Večni, tam, kjer govore naš jezik in pojejo naše pesmi. Do Dobrača, do Beneške ravnine itd. . . . Ne pozabimo jih! Fantje imajo svoje knjižne zbirke, me pa vsaj molimo za nje, da ostanejo srečni in veseli ter zvesti svoji in naši besedi in pesmi. Naj jih v robstvu osrečuje naša misel in naša ljubezen! — Micka.

MLADINA v KATOLIŠKI AKCIJI

Sv. Lovrenc na Pohorju. Dne 21. julija se je pri nas ustanovila DKA, ob kateri priliki nam je o pomenu, nalogah in dolžnostih deklet v KA govorila predsednica Škofijskega vodstva DKA, Lojzka Horvatičeva iz Maribora. Temu predavanju, združenim še z dvema poučnima govoroma Pavlič Marije in Kotnik Fride, je sledilo 58 deklet. Za vodstvo dela v DKA smo izvolile: predsednica Peitler Berta, podpredsednica Pavlič Marija, tajnica Beigot Rozika, blagajničarka Jožefa Jodl in odbornici: Gošnjak Helena in Kotnik Frida. — Dekleta! Delajte naprej z isto gorečnostjo za duhovni in telesni blagor svoje fare, kakor ste to vrsile dosedaj pod okriljem Marijine družbe. Zavest, da ste katoliške akcijaškinje, naj v vas še bolj podžge sveti ogenj nesebičnega in vztrajnega dela za splošno obnovo v Kristusu.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V mesecu juliju, ko so naša polja polna zlatega žitnega klasja, se je nam dekletom zahotelo tudi duhovne žetve. Zato smo se 11. julija sešle v našem društvenem domu, da zberemo svoje misli in se pripravimo za veliko delo v fari v duhu KA. Predsednica Škofijske-

ga vodstva DKA, Lojzka Horvatičeva, nam je v svojem govoru podala sliko, kako delati na obnovitvi lastnih duš, da bomo mogle pozneje delati za duhovno obnovo javnosti. S svojimi izvajanji nas je uvedla na široko karitativno polje v fari, kako se moremo potom dobrotelnosti približati revežem in poskrbeti tudi za njih dušni blagor. Nas same pa je navduševala za evharistično življenje, ki se najlepše izpriča pri obhajilni mizi. Predavanju je sledilo 90 nadebudnih deklet-Marijinih družbenk, z neumornim mladinskim delavcem č. g. župnikom Spindlerjem, ki je v pri-srčnih besedah predavanje otvoril. Nato se je določil odbor župnijskega odseka DKA, kakor sledi: predsednica Rogač Roza, podpredsednica Pulko Marija, tajnica Beranič Cecilija, blagajničarka Osel Katra ter odbornici Murko Katarina in Kranjc Neža. Dekleta! Marijin kip smo imele ob pričetku našega dela za Kristusa in duše na odru ves okrašen s cvetjem. Prva pozdravna deklamacija naše sestre je veljala Njej, ki smo si jo izbrale za Zaščitnico in Varuhinjo, da bdi nad nami in našim delom, da bomo mogle prav in z resničnim uspehom delati za obilno žetev

božjih njiv. Drugim dekletom pa na poti k Soncu kličemo; Za nami!

Blagoslovitev fantovskega prapora v št. Ilju pri Velenju.

V nedeljo, dne 16. junija je bil za šentiljsko župnijo lep dan. Že na predvečer so topiči in pritrkovalci naznanjali vsem faranom, da bo naslednjega dne fantovska mladina obhajala svoj praznik. Fanteje so v veselim pričakovanju izvrševali vse predpriprave in vabili župljane k slovesnosti blagoslovitve fantovskega prapora.

V nedeljo dopoldne se je pred župniščem izvršila slovesna izročitev prapora, kakršne še menda nobena naša župnija ni doživela. Zbrana so bila dekleta, ki so fantom poklonile prapor, fante, ki so prapor z veseljem sprejeli in pevski zbor, ki je s svojim lepim petjem povzdignil vso prireditev. V prisotnosti domačega gospoda župnika je dekle s kratkim nagovorom, v katerem je pozivala fante, naj ta svoj prapor vedno nosijo z veliko fantovsko častjo in naj se v občevanju z dekleti vedno zavedajo svojega viteštva. Predsednik delovne skupine je sprejel prapor in se v imenu vseh fantov zahvalil dekletom

za lep dar ter obljubil, da jim bo prapor vedno zunanji znak njihovega pravega fantovstva in da bodo vedno in povsod viteško čuvali čast in dobro ime poštenih deklet. Po izročitvi so fantovski prapor v sprevedu s križem na čelu prenesli v cerkev, kjer ga je blagoslovil č. g. M. Kranjc iz Maribora, ki je takoj nato stopil na leco in v lepem govoru pojasnil v velikem številu zbranim vernikom pomen fantovskega prapora in zlasti fantom z vzgledi pokazal, kako naj junaško živijo in trpijo za Križ in Evharistijo, ki sta vpodobljena na novem fantovskem praporu. Po končani slovesni službi božji se je v društveni dvorani vršil tečaj fantovske Katoliške akcije. Sto petdesetim zbranim fantom je najprej govoril č. g. M. Kranjc o socialnih nalogah slovenskega fanta, nato pa tajnik škof. vodstva o delu v fantovski Katoliški akciji. Tečajnike so pristrčno pozdravili domači gospod župnik Schreiner, predsednik dekanijskega vodstva in predsednik domače delovne skupine. Popoldne so fanteje v društveni dvorani mnogoštevilnemu občinstvu z lepo prireditvijo pokazali sadove dosedanjega dela. Fantom Šentiljčanom čast in priznanje!

IZ ŠKOFIJSKEGA VODSTVA FKA

Mesec avgust in deloma še september je čas fantovskih taborov. Vršili se bodo 11. avgusta pri Sv. Jožefu nad Slovensko Bistrico; 18. avgusta v Jarenini in na Teharju; 25. avgusta v Črensovcih in pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah; 1. septembra v Brežicah. Naj bodo dostojna manifestacija katoliške misli in živa priča naše vsestranske povezanosti z življenjem katoliške Cerkve!

Prosvetna društva so z odlokom notranjega ministra g. dr. Antona Korošca zopet dovoljena. Popravljen je krivica, ki se nam je zgodila! Fantje! V smislu KA je, da povsod krepko poprimete za delo! Zanesite v naša prosvetna društva novega ognja, novega življenja, ki je prepojeno z živim duhom katolištva! Mladci katoliški! Na plan!

Kaj pa misijonska zbirka? Nadaljujte neumorno in zbirajte, da se boste čast-

no postavili v vrsto onih župnij, ki so zbirko z velikimi uspehi zaključile.

Ali nam koroških bratov res nič ni mar? Pokažite, da imate dovezetno srce in usmiljeno za brata, ki trpi odtrgan od naše skupne matere, s tem, da zberete čim več mladinskih knjig ter nam jih čimprej pošljete.

Prav kmalu bo občni zbor škofijskega vodstva FKA! Takrat bomo položili pred vas obračun o svojem delu. O svojem delu pa nam boste poročali tudi vi. Glejte, da boste imeli kaj poročati o misijonski zbirki, o knjižni zbirki za koroške Slovence itd. Da bomo lahko sestavili točno statistiko o vašem delu, nam pošljite v redu delovna poročila, tudi ona, s katerimi ste zaostali. To nujno rabimo!

Posljite nam prav kmalu svoje želje in predloge o delu za prihodnje poslovno leto!

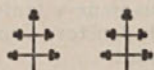

Delovne skupine FKA, ki so letos tekmovali, so dobile od Škofijske vodstva FKA lične diplome.

Knjižna zbirka za koroške Slovence! Koliko knjig ste že zbrali? Čas hiti!

Storite svojo narodno dolžnost! Nabrane knjige, prosimo predvsem mladinske, pošljite ob prvi priliki škof. vodstvu.

NAŠI GROBOVI

† KONEČNIK AVGUST.

(Staritrč pri Slovenjgradcu.)

En sam trenotek, en hip, in človek s stoprocentnim zdravjem, poln prekipevajoče sile in ljubezni do življenja, se zruši v prah in pepel.

Bolestno so vztrepetala naša srca in srca vseh, ki so ga poznali, ko je prišla prva brzobjavna vest: »Avgust hudo ponesrečil«, a še huje je zasklel udarec,

ko nam je druga brzobjavka naznanila: »Avgust mrtev« in ko so zvonovi, katerih klicu je pokojni tako rad in tolikokrat sledil, da je v svoji vedno razigrani duši vzbujal nov vir veselja, ko so ti zvonovi s svojim ječečim zvokom potrdili resničnost te vesti.

Avgust je bil mlad, komaj 26 let star fant, zvest član in borec vseh katoliških gibanj. Njegova zunanjost je bila orjaška, da bi človek mislil, da ga ne more

zrušiti nobena stvar, srce in značaj pa — da povemo brez običajnih fraz — taka, kot si želimo, da bi bila last slehernega slovenskega, katoliškega fanta.

Njegova ukaželnost ga je vedla v jeseni lanskega leta v mlekarsko šolo v Škofjo Loko, da izpopolni znanje v svoji mlekarski stroki, da bi tem lažje pomagal teptanemu kmečkemu življu, iz katerega je izšel. In ko je bil njegov cilj že pred vrati, ko bi se bil moral v 14 dneh, pripravljen in sposoben za življenjsko borbo, vrniti med svoje, vrniti v krog naših gospodarskih organizacij, ki so z njegovo izgubo zadobile težak, dolgoobčuten udarec, in v naš fantovski krog, ki je tako pogrešal njegove vedre razigranosti, smo dobili namesto njega vest: mrtev je.

Na vidov dan, 28. junija, ko je bil prost, ga je njegovo nagnenje k poštemu sportu vedlo tja, kjer se stekata Sora in Poljansčica, ki sta ga — kakor zakleti proti njemu — treščili ob skalo, ki mu je zadala smrtni udarec in kjer so ga potem pogoltnili divje se peneci valovi, kakor bi se sramovali svoje žrtve. Namesto k nam, se je vrnil k Očetu, klanjajoč se Njegovi volji.

Dragi Avgust! Mlad in svež, kakor cvet v majskem jutru, si odšel. Sveže cvetje bo pokrivalo Tvojo gomilo, ko bosta leto za letom pomlad in poletje prihajala k nam čez zeleno Pohorje, ko bodo naši zvonovi peli — veselo ali žalostno, kakor bo pač prineslo življenje, ki gre preko grobov. Toda nič za to! Ti si prestal težo življenja, dopolnil si svoj veliki petek in si vesel sedaj v zarji Velikonočnega jutra, v zarji, kjer upamo na naše svidenje.

Fantje, mi pa storimo v njegov spomin, kakor pravi Gregorčič:

pomnik postavimo mu tak,
da slednji skuša biti mu enak.

C.

ŠPORTNI KOTIČEK

Zadnjič smo vam obljubili, da prinesemo navodila za igro odbojke, katera je zelo priporočljiva tudi za naše fante, včlanjene v fantovskih odsekih prosvetnih društev. Evo vam nekaj glavnih navodil!

Igrišče ne zavzema velikega prostora. Dolgo mora biti 18.30 m, široko 9.10 m. V zimi lahko prenesemo odbojko celo v telovadnice in dvorane. V sredini telovadnice vdolamo v obe stranski steni po dva zakrivljena žeblja, na katera obesimo mrežo. Mreža mora biti oddaljena od tal 2.44 m in se nahaja v sredini igrišča. Stojali za mrežo morata biti najmanj 1 m oddaljeni od dolžinskih stranic igrišča (proti zunanji strani). Žoga je okrogla z dušo, ki je obdana z usnjnim plaščem. Obseg žoge je 63—68 cm. Težka je od 198 do 263 g. Moštvo sestoji iz šestih igralcev. V manjših prostorih, na pr. v telovadnicah, lahko igra manj igralcev, tudi samo štirje. Žoga se odbija iz enega polja v drugo polje preko mreže. Pri

tem se ne sme nikdar dotakniti tal ter se mora vedno v zraku odbijati sem in tja. Žoga odbijamo z odprtimi dlanmi. Podrobna navodila o igri najdete v knjigi »Odbojka«, ki jo je napisal Ivo Kermavner ter jo dobite pri Društveni nabavni zadrugi v Ljubljani. Prepričani smo, da bo igra odbojke zelo pomnožila pestrost in živahnost v odseku.

Kaj pa plavanje? Mnogo ljudi utone, ker ne znajo plavati. Skoraj povsod imamo tekočo vodo, kjer se lahko goji plavanje. Tudi ta panoga sporta naj bi se gojila v naših odsekih. Znani sportnik in profesor telovadbe Drago Ulaga je napisal o plavanju posebno knjigo: Crawl, pesno in hrbtno plavanje. Stane 16 Din. Dobi se v vsek knjigarnah.

Čehoslovaška Orlovska Zveza je poslala našemu notranjemu ministru g. dr. Antonu Korošču ob priliki, ko je prevzel posle notranjega ministrstva, brzojavko s čestitkami k imenovanju ter ga pozdravlja kot pobornika lepše bodočnosti slovenskih bratov in sester!

NOVE KNJIGE

Dorgeles: Leseni križi. Prevedla I. Klemenčičeva. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, Ljudska knjižnica 58. — Vojni roman je to, posvečen tistim, ki jim grobove краси morda kakšen lesen križ ali pa brez znamenja krijejo one, ki so dali najdražje za dom. Ni ta roman morda opisovanje velikih bojnih pohodov, ampak v njem je pisatelj na zelo lep način res mojstrsko prikazal vojaško življenje, polno bede, trpljenja in krvi, tuintam tudi veselja in smeha. Bivši vojaki se bodo ob čitanju tega romana spomnili dogodkov, podobnih opisanim, drugi pa bodo vsaj spoznali, da je vojna samo bič, ki tepe, in zlo, ki razdira.

Davorin Petančič: Igra naše fare. Ljudske igre, 12. zvezek. — Na povsem

svoj način je zamislil pisec to igro. Predočiti hoče silo farnega občestva, ki ima svoje globoke korenine v veri, silo, ki se ji zlo ne more upirati. Prikazuje nam nekako vse ljudi, oziroma stanovce v župniji, vse njihove težave in hrepenenje po resnici, pa tudi tisto nadnaravno silo, ki jih vodi na pravo pot. Kratko rečeno, kaže nam boj dobrega s hudim. — Dober dodatek k borni naši literaturi, ki išče nove smeri ljudske igre.

Fantje, pomnite, da je velik pripomoček naše prosvete — dobra knjiga! Za vsako slovensko hišo je potrebna tudi domača knjižnica. Hranite in kupite! Za bistenje glave in za tihe zimske večere!

Proti najmočnejšemu orožju Antikrista moramo mi uporabljati najmočnejše orožje — Kristusa samega. — »Straža v viharju.«

Posetnica.

(L. Sotošek; 15 točk.)

L. c.	Satler
e=i	Senovo

Fiziognomična uganka,
(J. Šešerko; 25 točk.)

Pozdrav.

(France, Središče; 20 točk.)

č-n-k-f-n, š-d
d-n-f-z-h-u-hl
+1

Rešene uganke je poslati do 25. avgusta na Mirko Geratič, Maribor, Koroška 1. Dva, ki bosta izžrebana, dobita nagrado. Vse uganke, prav rešene, dajo 105 točk!

Rešitev ugank v julijski številki

»Našega Doma«:

1. Ena čbba: Dober prijatelj je boljši od denarja!
2. Uganki: 1. Hči. 2. Največ trpi mežnar sam.
3. Jugoslovanska mesta: Rana ura zlata ura.
4. Konjičca: Zlati nauk je več vreden kot zlati denar. A. M. S.
5. Fiziognomična uganka: Otok.
6. Knjige: Kdor hoče visoko priti, mora trden v glavni biti.

Vse uganke, prav rešene, dajo 130 točk.

Prav so rešili: Jug Franjo (130), Joško Novak (130), Angela Pečnik (130), »Dekleta iz Rožne doline« (130), Vladko Mohorič (130), Ela Cencelj (130), Nace Čeh (130), Anton Cesar (130), Viktor Demšar (130), Franc Sodja

(130), Jožef Mlakar (130), Urska Tonačeva (130), Ivan Kladenšek (130), Milena Zabukovec (55), Jože Makoter (60), Tonček Koren (60), Lojze Sotošek (85).

Izžrebana sta bila: Vladko Mohorič, organist, Zreče, in Tonček Koren, Lušečka vas, p. Poljčane.

Mojim ugankarjem: Ej, striček se je zadnje dni popolnoma pomladil. Od samega veselja, da zopet sije svobodno sonce, so mu zopet zrastle zobje in častljivo glavo mu pokrivajo gosti lasje. Spet si upam na svetlo. Kajti zaupam vam lahko, stari ugankarski striček — škrbast in plešast — je imel hude sovražnike. Vsak pes si je lastil pravico stričku pomeriti hlače in ga obljajati. Sedaj pa bo drugače! Striček je dobil kredit in si je kupil ostre škarje, s katerimi bo porezal vsem pasjim mrcinam repe, če ne bodo pustili ugankarskega strička v miru. — Od samega veselja, da lahko spet »živimo«, je ugankarski striček napravil sprehod po zemljici slovenski. Z rešpetinom sem opazoval življenje. Pokukal sem na skrivaj tudi v Lušečko republiko. Z zadovoljstvom sem ugotovil, da Lušečani že »migajo«. Skoraj se bodo zbudili! Poškili sem za hip — neopazeno seveda — med dekleta iz Rožne doline. Slišal sem, kako so obirale ugankarskega strička in se prepirale za bonbone, ki jih je Angelca po svoji krivdi napravila. Fantje pa so jim strgali korenček — šlek, šlek... S frčoplanom sem poletel v Slovenske gorice. Med potjo sem kontroliral ugankarsko tvornico g. Naceteta. To tvornico je lahko najti. Ogromen dimnik, na njem pa klopotec, opozarja na Nacetov veleobrat. Kaj sem tam videl, rajši ne povem. Samo to vam rečem: Zavijajte si rokave, orehi bodo trdi... Bil sem seveda še tu in tam. Povsod dobra volja, povsod vihajo rokave. Ej, delo se je pričelo, ki bo stotere sadove rodilo... — Sotošek: Slika bo objavljena ob priliki. Uganke tudi. Samo to bi Te prosil, da risane uganke izdelah na poseben papir v obliki 9x9 cm in s tušem. To velja za vse, ki pošiljajo risane uganke. — Križan: Pričakoval sem kaj rešitev. Pa ni bilo nič! — Milena iz Stolovnika: Ob priliki pride na vrsto. Potrpi! — Tonček Koren: Fant, le korajžo pa šnaj! To povej tudi drugim. Sedaj je čas dela! — Vsem: Pokažimo s svojim delom, kdo smol! Po delih nas bodo sodili. Krepko na široko in na globoko! Pozdravlja vse ugankarski striček!

Kolinska tovarna d. d. v Ljubljani

Podjetje je bilo osnovano leta 1909 s češkim kapitalom, vendar je danes last domačih pridobitnih krogov. Tovarna je bila v letu 1922 popolnoma preurejena z modernimi stroji in dopoljena z novimi stavbami. Proizvaja prvovrstno blago, ki je v vsej naši državi že itak dobro znano, po najnovejših pravih tehnikah. Kapaciteta znaša do 180 vagonov letno. Glavni izdelki tovarne so: Kolinska cikorkija, Redlina kava, Figova zmes, Sladna kava in Vydrova ržena kava. — Kolinski kavni dodatek vsebuje prvovrstne hranljive snovi ter je zaradi tega zelo zdrav in okusen pridatek za kavo. Kvaliteta izdelkov Kolinske tovarne je prvovrstna, o tem ni treba pisati, ker ji vsakdo, ki le enkrat poskusi njeno blago, ostane zvest odjemalec.

VSAK
SLOVENSKI GOSPODAR
ZAVARUJE SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE
EDINO LE PRI
VZAJEMNI ZAVAROVALNICI
V LJUBLJANI

ZAVARUJE: POŽAR - VLOM - NEZGODE
KASKO - JAMSTVO - STEKLO
ZVONOVE - ŽIVLJENJE
KARITAS

Podruž. Celje: Palsča Ljudske posojil.

Glav. zastopstvo: Maribor, Loška ul. 10

Krajevni zastopniki v vsaki fari

Izdaja Konzorcij Našega doma. — Urejuje in predstavlja lastnika dr. Meško Josip.
— Tiska Tiskarna sv. Cirila, predstavnik Albin Hrovatin. — Vsi v Mariboru.